

NÖBETÇİ İDARE MAHKEMESİ BAŞKANLIĞI'NA
ANKARA

(ANAYASA'YA AYKIRILIK İDDİASI VE YÜRÜTMENİN DURDURULMASI TALEPLİDİR)

VEKİLİ : Av. İlhan KARA

Erzurum Mahallesi Talatpaşa Bulvarı No:160 Cebeci - Çankaya / ANKARA

DAVALI : Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı

Turan Güneş Bulvarı No:106 Oran / ANKARA

DAVA KONUSU :

Müvekkilin emekli aylığının hesabında uygulanan 25 yıllık kıdem üst sınırının kaldırılarak emekli aylığının fiili hizmet süresi esas alınmak suretiyle yeniden hesaplanması ve eksik ödenen aylık farklarının yasal faiziyle birlikte ödenmesi istemiyle yaptığı başvurunun reddine ilişkin Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığının 03.06.2026 tarih ve 142340388 sayılı işleminin öncelikli olarak yürütmesinin durdurulması bilahare iptali, emekli maaşının yeniden değerlendirilmesi ve dava konusu işlem nedeniyle eksik ödenen maaş farklarının geriye dönük çıkarılarak yasal faizi ile birlikte iadesi, dava konusu işlemin dayanağını oluşturan 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin 1/A maddesinin ikinci fıkrasında yer alan;

"Ancak 25 ve daha fazla hizmet yılını dolduranlar için gösterge rakamı 375 (500) olarak uygulanır." ibaresinin Anayasa'nın 2., 10., 13., 35. ve 60. maddelerine aykırı olması nedeniyle Anayasa'nın 152. maddesi uyarınca itiraz yoluyla Anayasa Mahkemesine başvurulması talebinden ibarettir.

TEBLİĞ TARİHİ : 03.06.2026

AÇIKLAMALAR

Müvekkil, Hazine ve Maliye Bakanlığı Muhakemat Müdürlüğü bünyesinde Şef unvanıyla görev yapmakta iken 12.09.2024 tarihinde toplam 42 yıllık fiili hizmet süresini tamamlayarak emekliye ayrılmıştır. Anayasa Mahkemesinin 25.12.2014 tarih ve 2013/111 E., 2014/195 K. sayılı kararı sonrasında emekli ikramiyesi hesabında uygulanan hizmet yılı sınırı kaldırılmış olmasına rağmen, emekli aylığının hesaplanmasında halen 25 yıllık kıdem üst sınırı uygulanmaya devam edilmektedir. Bu durum, uzun yıllar kamu hizmetinde bulunan kamu görevlilerinin emekli aylıklarının gerçek hizmet sürelerini yansıtmamasına neden olmakta ve önemli hak kayıplarına yol açmaktadır.

Müvekkil, emekli aylığının fiili hizmet süresi esas alınarak yeniden hesaplanması ve eksik ödenen aylık farklarının tarafına ödenmesi talebiyle davalı idareye başvurmuştur.

Ancak davalı idare, 375 sayılı KHK'nın 1/A maddesinin ikinci fıkrasında yer alan hükmü gerekçe göstererek başvuruyu reddetmiş ve mevcut hesaplamanın mevzuata uygun olduğunu bildirmiştir. Dava konusu işlem nedeniyle müvekkilin 42 yıllık fiili hizmet süresinin emekli aylığına yansıtılması gerekirken, 25 yılın üzerindeki yaklaşık 17 yıllık hizmet süresi kıdem unsuru bakımından etkisiz bırakılmıştır. Sosyal güvenlik sisteminin temel mantığı, daha fazla prim

ödeyenin ve daha fazla hizmette bulunanın sosyal güvenlik haklarından daha yüksek oranda yararlanmasını sağlamakken, 25 yıl hizmeti bulunan bir kamu görevlisi ile 42 yıl hizmeti bulunan müvekkil, emekli aylığının kıdem yılı unsurunda aynı değerlendirmeye tabi tutulmaktadır. Dava konusu işlem bu yönüyle hukuk devleti, eşitlik, ölçülülük, mülkiyet hakkı ve sosyal güvenlik hakkı ilkelerine açıkça aykırıdır.

ANAYASAYA AYKIRILIK NEDENLERİ

Uyuşmazlığın çözümünde uygulanacak olan 375 sayılı KHK'nın 1/A maddesinin ikinci fıkrasında yer alan; **“Ancak 25 ve daha fazla hizmet yılını dolduranlar için gösterge rakamı 375 (500) olarak uygulanır.”** ibaresi Anayasa'nın 2., 10., 13., 35. ve 60. maddelerine aykırıdır.

I- EŞİTLİK İLKESİ BAKIMINDAN AYKIRILIK

Anayasa'nın 10. maddesinde herkesin kanun önünde eşit olduğu düzenlenmiştir. Anayasa Mahkemesinin yerleşik kararlarında belirtildiği üzere eşitlik ilkesi, aynı hukuki durumda bulunanlara aynı, farklı durumda bulunanlara ise farklı kurallar uygulanmasını gerektirir.

Dava konusu düzenleme; 25 yıl hizmeti bulunan kişi ile 42 yıl hizmeti bulunan kişiyi emekli aylığının kıdem yılı unsurunda aynı sonuca tabi tutmaktadır. Daha fazla çalışan ile daha az çalışanın aynı sonuca tabi tutulması eşitlik ilkesini ihlal etmektedir.

II- HUKUK DEVLETİ, HAKKANİYET VE HUKUKİ GÜVENLİK İLKELERİNE AYKIRILIK BAKIMINDAN

Anayasa'nın 2. maddesinde Türkiye Cumhuriyeti'nin sosyal bir hukuk devleti olduğu belirtilmiştir.

Hukuk devleti; kişilerin hukuka güven duyduğu, devletin işlem ve eylemlerinde adalet, hakkaniyet ve öngörülebilirlik ilkelerine bağlı kaldığı devlet demektir. Müvekkil yaklaşık 42 yıl boyunca kamu hizmetinde bulunmuş ve bu hizmetlerinin emeklilik dönemindeki gelirin makul şekilde yansıyacağı yönünde haklı ve meşru bir beklenti içerisinde olmuştur. Ancak dava konusu düzenleme nedeniyle 25 yılın üzerindeki hizmet süreleri emekli aylığında karşılık bulmamakta, uzun yıllar süren kamu hizmeti büyük ölçüde etkisiz hale getirilmektedir. Bu durum hukuk devleti, hukuki güvenlik ve hakkaniyet ilkeleriyle bağdaşmamaktadır.

III- ÖLÇÜLÜLÜK İLKESİNE AYKIRILIK

Anayasa'nın 13. maddesinde temel hak ve özgürlüklerin ancak ölçülülük ilkesine uygun olarak sınırlandırılabilmesi hükme bağlanmıştır. Ölçülülük ilkesi; elverişlilik, gereklilik ve orantılılık unsurlarından oluşmaktadır. 25 yılın üzerindeki tüm hizmet sürelerinin tamamen etkisiz bırakılması; Kamu yararı ile bireyin hakkı arasında adil denge kurmamaktadır. Bu nedenle düzenleme ölçülülük ilkesine aykırıdır.

IV- MÜLKİYET HAKKINA AYKIRILIK

Anayasa'nın 35. maddesi mülkiyet hakkını güvence altına almaktadır. Anayasa Mahkemesi ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararlarında sosyal güvenlik haklarından doğan ekonomik menfaatlerin belirli koşullarda mülkiyet hakkı kapsamında korunabileceği kabul edilmektedir.

Müvekkilin 42 yıllık hizmet süresinin önemli bir kısmının emekli aylığı hesabında karşılık bulmaması, sosyal güvenlik hakkına ilişkin ekonomik beklentisinin ve mülkiyet hakkının ölçüsüz biçimde sınırlandırılması sonucunu doğurmaktadır.

V- SOSYAL GÜVENLİK HAKKINA AYKIRILIK

Anayasa'nın 60. maddesi herkesin sosyal güvenlik hakkına sahip olduğunu düzenlemiştir. Sosyal güvenlik hakkı yalnızca emekliliğe hak kazanmayı değil, çalışma süresiyle orantılı bir sosyal güvenlik korumasını da kapsamaktadır.

Anayasa Mahkemesinin 25.12.2014 tarihli ve 2013/111 E., 2014/195 K. sayılı kararında;

“30 yıldan fazla çalışmalarına rağmen bu süreler için emekli ikramiyesi ödenmemesi belirtilen iştirakçiler yönünden hak kaybına neden olmaktadır. Dolayısıyla iştirakçilerin çalıştığı halde bu sürelerle ilişkin emekli ikramiyesi ödenmemesi adalet ve hakkaniyete uygun olmadığından itiraz konusu ibare sosyal güvenlik hakkına ve hukuk devleti ilkesine de aykırılık oluşturmaktadır.” tespitine yer verilmiştir.

Söz konusu karar emekli ikramiyesine ilişkin olmakla birlikte, kararda ortaya konulan anayasal ilkeler emekli kıdem aylığı yönünden de geçerlidir.

YÜRÜTMENİN DURDURULMASI İSTEMİMİZ

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 27. maddesi uyarınca yürütmenin durdurulması kararı verilebilmesi için işlemin açıkça hukuka aykırı olması ve uygulanması halinde telafisi güç veya imkânsız zararların doğması şartlarının birlikte gerçekleşmesi gerekmektedir. Dava konusu işlem yukarıda açıklanan nedenlerle açıkça hukuka aykırıdır. Müvekkil emekli statüsünde olup geçimini emekli aylığı ile sağlamaktadır. Emekli aylığının her ay eksik ödenmeye devam edilmesi nedeniyle zarar sürekli artmakta olup dava sonuna kadar oluşacak mağduriyetin sonradan tamamen giderilmesi mümkün değildir.

Belirtilen nedenle dava konusu işlemin uygulanmaya devam edilmesi halinde telafisi güç ve imkânsız zararlar doğacağı açıktır.

SONUÇ VE İSTEM

Yukarıda arz ve izah olunan nedenlerle;375 sayılı KHK'nın 1/A maddesinin ikinci fıkrasında yer alan **“Ancak 25 ve daha fazla hizmet yılını dolduranlar için gösterge rakamı 375 (500) olarak uygulanır.”** ibaresinin Anayasa'nın 2., 10., 13., 35. ve 60. maddelerine aykırı olduğu yönündeki itirazımızın ciddi bulunarak Anayasa'nın 152. maddesi uyarınca dosyanın Anayasa Mahkemesine gönderilmesine,Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığının 03.06.2026 tarih ve 142340388 sayılı işleminin öncelikli olarak yürütmesinin öncelikle durdurulmasına bilahare incelenerek iptaline, dava konusu işlem nedeniyle emekli maaşının yeniden değerlendirilmesi ve geriye dönük eksik ödenen maaş farklarının çıkarılarak yasal faizi ile birlikte iadesine, yargılama giderleri ile vekâlet ücretinin davalı idare üzerinde bırakılmasına, karar verilmesini vekâleten saygıyla arz ve talep ederim.

Av. İlhan KARA

Davacı Vekili

EKLER

1- Dava konusu işlem

2- Başvuru dilekçesi

3- Vekâletname